

Forsyning Helsingør
Energivej 25
3000 Helsingør
Att.: Saja Aziz

Kopi sendt til ejer af Kvistgård Stationsv 2A og 2B

Center for By Land og Vand

Natur Miljø og Klima
Stengade 59
3000 Helsingør

Cvr nr. 64 50 20 18
Dato 9. september 2025
Sagsnr. 25/13666

Louise Buur
Naturmedarbejder
Tlf. 49 28 25 12
Mobil 29 25 33 18
www.helsingor.dk

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til oprensning af beskyttet sø

Adresse: Kvistgård Stationsv 2A og 2B, 3490 Kvistgård
Matrikel: 6hø, Nyrup By, Tikøb

Kære Saja Aziz (Forsyning Helsingør).

Du har søgt på vegne af Forsyning Helsingør om at oprense en beskyttet sø på Kvistgård Stationsv 2A, 3490 Kvistgård.

Søen er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og søen er en del af Forsyning Helsingørs kloaksystem til håndtering af regnvand.

Afgørelse

Vi meddeler dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til den ansøgte oprensning af den beskyttede sø på matriklen 6hø, Nyrup By, Tikøb.

Dispensationen fra naturbeskyttelseslovens §3 er givet efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. Afgørelsen er truffet på følgende vilkår som skal følges.

Vilkår for dispensationen

Der er tilknyttet en række vilkår.

- Oprensningen i søen skal foretages fra 1. september til 1. marts.
- Oprensningen må ikke efterlade dybde kørespor på søbredden.
- Brinkerne skal laves som jævnt skrående, hvor det er muligt, så der kan etableres en bredzone.
- Det opgravede materiale må ikke spredes ud i beskyttet natur.
- Der må kun fjernes slam/sediment samt bortgraves tagrør og dunhammer. Den faste bund må ikke beskadiges. Hvis den faste bund beskadiges, kan søen "punkteres", så vandet siver ud af søen.
- Efter aftale med NSPV må en del af træerne omkring søen fældes.
- Der må ikke plantes træer eller buske på bredarealet.
- Der må ikke laves broer eller terrasser i eller ved søen.

Figur 2: Den nuværende afgrænsning af den beskyttede sø vist med blå skravering.

Du oplyste, at oprensningen af regnvandsbassinet vil foregå i 2025 og at oprensningen vil vare ca. 3 uger. Oprensningen vil foregå ved at jeres entreprenør vil grave bassinet fri for dunhammer samt tagrør, og grave bundsedimentet af bassinet ned til den faste bund. Du oplyste, at I vil foretage oprensningen fra bassinets side mens dette i drift og pumper vandet til kloaksystemet.

Vi forklarede, at det kan være en fordel at efterlade lidt vegetation som dunhammer i sø når der renses op, da de er med til at binde næringsstoffer i søen.

Bunds sedimentet graves op og håndteres efter bekendtgørelser om håndtering og bortskaffelse af slam og jord.

I forbindelse med oprensningen vil der være behov for, at gravemaskiner skal køre på søbredden. I påtænker at anvende køreplader efter behov. Du er indforstået med, at der skal udføres et retableringsarbejde efter oprensningen. Dette omfatter retablering af terræn, skrænter og alt andet der har været påvirket af oprensningsprocessen.

Et lille stykke af hegnet omkring søen fjernes så maskinerne kan komme til søen. Adgangsvejen er ikke endnu blevet aftalt indbyrdes mellem ansøger og ejeren af matriklen.

Naturbeskyttelseslovens § 3 og dispensation

Alle beskyttede naturtyper, der enkeltvis eller tilsammen er over 2500 m², er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Alle søer over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. De brednære arealer omkring en sø, med fugtigbundsplanter og blottede mudderflader, er også omfattet af beskyttelsen. Det er den aktuelle naturtilstand som er beskyttet.

Beskyttelsen betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af naturtyperne, uden forudgående dispensation fra Helsingør Kommune. Tilstandsændringer omfatter blandt andet ændringer som følge af byggeri, fældning, omlægning, sprøjtning, oprensning, gødskning, afbrænding, anlæg, større maskinelle rydninger, nye plejemetoder mm. Praksis er restriktiv og omfatter selv små ændringer. Naturbeskyttelseslovens § 3 er en forbudsbestemmelse, der skal være med til at sikre de beskyttede naturtyper herunder søer. Beskyttelsen har afgørende betydning for den biologiske mangfoldighed og landskabelige variation.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 kan der kun i særlige tilfælde gives dispensation. Projekter der opnår dispensation kan for eksempel være naturforbedrende tiltag eller samfundsmæssige interesser.

Besigtigelse

Vi foretog en besigtigelse af søen ved Kvistgård Stationsv. den 15. juli 2025 sammen med dig.

Vi vurderer at søen har et naturligt planteliv, idet der forekommer dunhammer og tagrør i søen. Søen har kun en meget lille åben vandflade, og det meste af søen er groet meget til med tagrør samt dunhammer. Omkring søen er der krat og forskellige typer af træer herunder pil og birk.

Søens midte er fyldt med dunhammer og tagrør. ↓

Figur 3: Fotoet viser den store forekomst af bredbladet dunhammer og tagrør i søen.

I den vestlige del af søen er der et enkelt sted hvor vi kunne se lidt vand. Der står lidt pil. Formodentligt gråpil og grøn timer. ↓

Figur 4: Søens vestlige side.

I den sydlige og østlige del af søen er der bl.a. nogle birketræer omkring søen. Træerne skygger noget af søbredden. ↓

Figur 5: Søens sydlige og østlige side.

Vurdering og begrundelse

Vi vurderer at søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, selvom den fungerer som et regnvandsbassin. Vi vurderer at en oprensning af søen ikke er en del af det sædvanlige vedligehold, idet søen ikke har været oprenset regelmæssigt og der har indfundet sig et naturligt planteliv i søen. Det er derfor vores vurdering at oprensningen er en tilstandsændring, og projektet kræver derved en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Søen har været anvendt som regnvandsbassin i mange år. På de tilgængelige luftfotos fra 1999 til 2024 kan vi se, at søen er uoplejet og den er under kraftig tilgroning (se bilag 1). I 2002 fremstod søen med en stor åben vandflade (luftfoto 2002), mens det meste af den åbne vandflade var forsvundet i 2024 (luftfoto 2024). I forbindelse med besigtigelsen den 15. juli 2025 kunne vi se at søen på nuværende tidspunkt kun har en meget lille åben vandflade, og det meste af søen er groet til med tagrør samt dunhammer. En kraftig tilgroning tyder på at bassinet trænger til oprensning fordi vegetationen fylder så meget at bassinet ikke længere har den tilstrækkelige kapacitet.

Af vejledningen til naturbeskyttelsesloven fremgår det, at oprensninger der er nødvendige for at opretholde regnvandsbassiners funktion som teknisk anlæg, kan opnå dispensation. Der skal stilles vilkår om hvordan oprensningen skal foregå for,

at sikre naturværdierne i bassinet. Oprensningen skal blandt andet sikre, at regnvandet forsinkes og renses i søen, inden det ledes videre til regnvandssystemet, og efterfølgende ud til recipienten Rolighedsmoserne. Ved oprensning skabes der mere bassinkapacitet til regnvandshåndtering. Du oplyser at oprensningen af søen er nødvendig for at vedligeholde søens funktion som regnvandsbassin, således at afledningen af regnvand kan fungere optimalt, og for at undgå oversvømmelser og skader på bygninger og haver.

Det er vores vurdering at den ansøgte oprensning også er naturforbedrende for den pågældende naturtype, når søens planteliv efterhånden indfinder sig igen i søen. Vi vurderer at søens naturtilstand er ringe/moderat. Dette er typisk for søer der fungerer som regnvandsbassin. Eutrofiering og tilgroning betragtes som trusler mod sø-naturtyper. Vi vurderer, at fjernelsen af det næringsrige bundlag vil forbedre vandkvaliteten. Ved at fjerne den store forekomst af tagrør og dunhammer i søen skabes der samtidig bedre betingelser for, at lyskrævende vandplanter kan indfinde sig i søen. Vi vurderer at indgrebet ikke vil medføre en negativ forrykning af søens naturtilstand, idet naturtilstanden forbedres i søen. En reducere af næringsindhold og udtynding af rørskov i søen kan give plads til en større variation af planter.

Samlet set har vi vurderet, at oprensningen har en naturforbedrende effekt, og at indgrebet er nødvendigt for at opretholde søens funktion som regnvandsbassin der en væsentlig samfundsmæssig interesse. Der er her tale om særlige omstændigheder, der kan begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område for Kvistgård Stationsv 2 er N131 Gurre Sø som ligger over 1 kilometer væk.

Vi vurderer at oprensningen omfatter en meget afgrænset fysisk ændring i søen som ligger over 1 kilometer fra et Natura 2000-område. Ud fra afstanden og karakteren af projektet vurderer vi, at den ansøgte oprensning ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt samt de arter og naturtyper, som forekommer på udpegningsgrundlaget.

Bilag IV-arter

I Helsingør Kommune lever bilag IV-arterne spidssnudet frø, stor vandsalamander, springfrø, markfirben og flere arter af flagermus. Både arterne som individer og deres levesteder er strengt beskyttede. Vi vurderer at arealet ikke rummer egnede levesteder for markfirben. Det er dermed kun relevant at vurdere om padderne samt flagermus lever i disse områder.

Padder:

Padderne spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander har forskellige krav til yngle- og levesteder. Padderne har typisk levesteder tæt på ynglevandhuller. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder, og de mest typiske ynglesteder for spidssnudet frø er lavvandede vandhuller på afgræssede enge og i moser. Springfrø yngler typisk i gravede vandhuller, som oftest er solbeskinnede og har en lav vanddybde med en del undervands- og bredvegetation. Stor vandsalamander kan yngle i vandhuller under tilgroning, men den foretrækker sol på næsten hele vandfladen. Vi vurderer, at oprensningen ikke vil forringe søens kvalitet som yngle- og rasteområde for de beskyttede paddearter, idet søen på nuværende tidspunkt er for kraftigt tilgroet til at være et oplagt ynglested for padderne. En oprensning af søen vil forbedre naturtilstanden i søen og vil forbedre søens potentiale for at udvikle sig til at være et egnet levested og ynglevandhul for padder. Tidsperioden for udførelsen er sat til 1. september - 1 marts, hvor padder typisk er i vinterdvale. Det er vores vurdering at indgrebet ikke vil påvirke eventuelle individer af padder negativt, idet oprensningen skal udføres inden eller efter at padder er aktive og over en kort tidsperiode.

Flagermus:

I Danmark lever 17 flagermusarter, og flere af arterne kan forekomme i Helsingør Kommune. Flagermus har forskellige krav til overvintringsområder, ynglehuller, fourageringskilder m.m. Nogle flagermusarter anvender hule træer samt træer med revner, sprækker og hulheder osv. I vil kontakte Nordsjællands Park & Vej (NSPV) for at høre hvilke af træerne Forsyningen må fælde. Der findes bl.a. nogle høje birketræer på arealet. Syge træer har typisk flere revner, sprækker og hulheder end de raske træer. Træerne på arealet er raske, og stammerne har lille omkreds (under ca. 20 cm). Vi vurderer at disse træer ikke udviser tydelige tegn på at være egnede som yngle- og rasteområder for flagermus på baggrund af størrelsen og sundhedstilstanden. Der er ingen synlige sprækker og hulheder, der ellers vil være egnede som levested/skjulesteder for flagermus.

Samlet vurdering:

Samlet set vurderer vi at dispensationen ikke vil påvirke nogen bilag IV-arter negativt, og hverken vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for disse arter.

Kommuneplanen

Vi vurderer, at projektet ikke er i strid med kommuneplanen, idet søen ikke er beliggende i et område, der er udpeget på Grønt Danmarkskort i kommuneplanen.

Fredninger

Søen er ikke omfattet af fredninger.

Bemærk

- Afgørelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet efter 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.
- Afgørelsen er truffet efter naturbeskyttelseslovens § 65, jf. § 2
- Dispensationen er omfattet af klageadgang og vi offentliggør tilladelsen på vores hjemmeside. Klagevejledningen ses nedenfor.
- Hvis I støder på spor af fortidsminder eller oldsager i forbindelse med oprensningen, skal arbejdet standses med det samme. I skal meddele fundet til det lokale arkæologiske museum Nordsjælland. Museet beslutter, hvornår I kan genoptage arbejdet.
- Denne dispensation fritager jer ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning

Aktindsigt

I har ret til aktindsigt i kraft af forvaltningslovens § 9 stk. 1.

Klagevejledning

Klageadgang

Klageadgangen er fastlagt i naturbeskyttelsesloven § 78. Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen på kommunens hjemmeside. Det vil sige fristen for at klage er til og med d. **7. oktober 2025**.

Eventuel klage skal indtastes i og sendes elektronisk via Klageportalen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du kan også nå Klageportalen fra Borger.dk eller Virk.dk. Du må ikke udnytte tilladelsen, før de 4 uger er gået. Hvis der bliver klaget, har klagen den virkning, at tilladelsen kun må udnyttes, hvis Klagenævnet bestemmer det.

Klageberettigede i forbindelse med dispensation fra naturbeskyttelsesloven

- Modtageren af afgørelsen
- Ejeren af ejendommen
- Offentlige myndigheder
- Nationalpark Kongernes Nordsjælland
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis formål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som varetager væsentlige rekreative interesser

Det er Klagenævnet, der bestemmer, om afsenderen er berettiget til at klage.

Til klageberettigede

Hvis Klagenævnet modtager en klage, kvitterer Nævnet for ansøgningen og ansøger får besked. Nævnet videresender også klagen til kommunen.

Kommunen har herefter 3 uger til at kommentere klagepunkterne og fremsende alle sagens dokumenter, så de kan indgå i Nævnets behandling af klagen. Klager og ansøger får kopi af kommunens bemærkninger til klagen.

Klagegebyret er 900 kroner for privatpersoner og 1800 kroner for virksomheder og organisationer. Klagenævnet påbegynder ikke behandlingen, før gebyret er modtaget rettidigt. Oplysninger om klageadgang og gebyr finder du på Nævnets hjemmeside. Du får det indbetalte gebyr tilbage, hvis du får helt eller delvis medhold i klagen.

En eventuel retssag på baggrund af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder fra datoen for afgørelsen.

Kopi til orientering:

Ejeren af adressen

Danmarks Naturfredningsforening helsingoer@dn.dk og dn@dn.dk

Danmarks Ornitologiske Forening natur@dof.dk og helsingoer@dof.dk

Dansk Botanisk Forening nbu@botaniskforening.dk

Nationalpark Kongernes Nordsjælland knsj@danmarksnationalparker.dk

Museum Nordsjælland post@museumns.dk

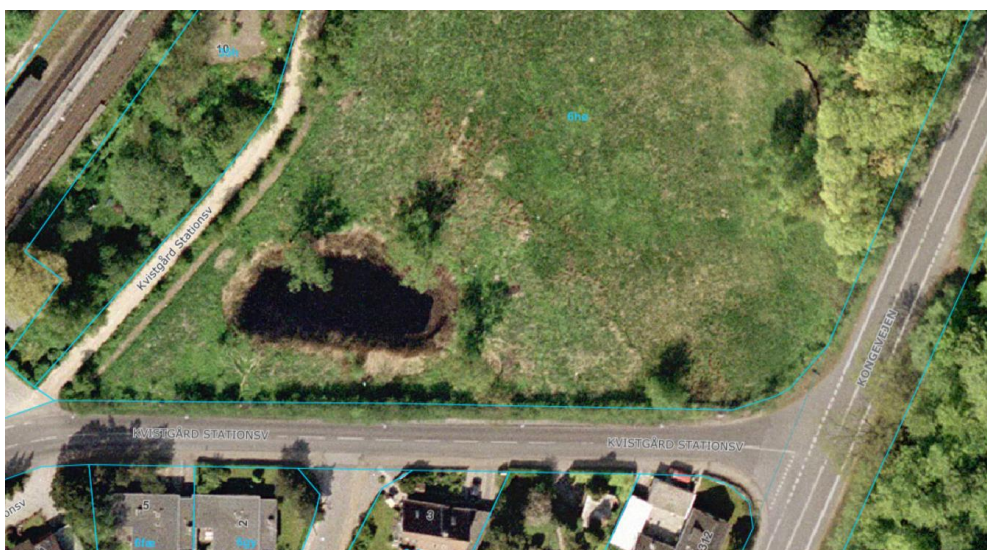
Helsingør Kommunes Museer museerne@helsingor.dk

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø mail@sgav.dk

Med venlig hilsen

Louise Buur

Bilag 1: Luftfotogennemgang af søen

Figur 1: Luftfoto fra 2002

Figur 2: Luftfoto fra 2007

Figur 3: Luftfoto fra 2018

